ECLI:LV:KURT:2024:1017.19210298324.2.S

Lieta Nr. 19210298324
Nr. K69-0587-24/13

Kurzemes rajona tiesa
SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Liepājā 2024. gada 17. oktobrī

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese Anita Eglija
piedaloties prokurorei Diānai Šķiņķei

atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu, kurā /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzēts pēc Krimināllikuma 312. panta otrās daļas.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. A/ izvairījās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas, un konkrēti:
/pers. A/, kuram ar Kurzemes rajona tiesas 2023. gada 10. janvāra lēmumu, kas stājies spēkā 2023. gada 21. janvārī, noteikts galīgais sods pēc Dienvidkurzemes prokuratūras prokurora 2022.gada 17.novembra priekšraksta par sodu un Kurzemes rajona tiesas 2021.gada 15.marta sprieduma, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem 2 (diviem) mēnešiem 15 (piecpadsmit) dienām.
Nepildot minēto tiesas nolēmumu un izvairoties no piespriestā tiesību ierobežošanas papildsoda, transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana, izciešanas, /pers. A/ 2024. gada 4. jūlijā ap plkst.18.40 vadīja transportlīdzekli /TL marka/, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, pa autoceļu /autoceļa Nr./ (pievedceļš Liepājas lidostai) /adrese/ virzienā no iela uz /apdzīvota vieta/ pusi.
Ar šādām savām darbībām /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Motīvu daļa

[2] Tiesas izmeklēšanā apsūdzētais /pers. A/ savu vainu izvirzītajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 312.panta otrās daļas atzina pilnībā pie apsūdzībā norādītajiem apstākļiem. /pers. A/ atzina, ka izvairījās no transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas soda izciešanas.
[2.1] Tiesas izmeklēšanā apsūdzētais /pers. A/ piekrita pierādījumu pārbaudi neveikt. Arī prokurore tiesas sēdē pievienojās apsūdzētā viedoklim un lūdza pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā neveikt.
Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmajā daļā izteikti trīs nosacījumi, lai tiesa varētu pieņemt lēmumu par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu: apsūdzētais atzīst savu vainu visā viņam izvirzītajā apsūdzībā vai attiecīgā tās daļā; tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav šaubu par apsūdzētā vainu; apsūdzētais piekrīt šādas pārbaudes neizdarīšanai.
Ņemot vērā to, ka /pers. A/ savu vainu visā viņam izvirzītajā apsūdzībā atzīst pilnībā, apsūdzētais ir piekritis tam, ka nav nepieciešams veikt pierādījumu pārbaudi un tiesai, lietas materiālu pārbaudes rezultātā nav radušās šaubas par apsūdzētā vainu, kā arī ievērojot prokurores viedokli, tiesa, izskaidrojot pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālo būtību un sekas, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu nolēma tiesas izmeklēšanā pierādījumu pārbaudi neizdarīt, pārbaudot tikai apsūdzētā personu raksturojošos datus.
[2.2] Tiesa konstatē, ka /pers. A/ vaina visā viņam izvirzītajā apsūdzībā ir pierādīta pilnībā, apsūdzētā darbības pēc Krimināllikuma 312.panta otrās daļas kvalificētas pareizi un viņš sodāms.
Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 527.panta trešajai daļai, konkrētajā gadījumā pierādījumu analīze un to uzskaitījums nav nepieciešams.

[3] Nosakot /pers. A/ sodu, tiesa ievēro Krimināllikuma 35. un 46.pantā noteikto, tas ir, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, apsūdzētā personību, viņa atbildību ietekmējošos apstākļus.
Nosakot sodu /pers. A/, tā veidam un apmēram jābūt tādam, lai tiktu sasniegts soda mērķis.
Krimināllikuma 35.panta otrā daļa nosaka, ka soda mērķis ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziegumu, resocializēt personu un panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

[4] Krimināllikuma 46.panta otrajā daļā noteikts, ka nosakot soda veidu, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.
[4.1] Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu apsūdzētā /pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 312.panta otrās daļas klasificējams kā mazāk smags noziegums, jo sankcija paredz sodu - brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai probācijas uzraudzību, vai sabiedrisko darbu, vai naudas sodu.
Ar to brīdi, kad nolēmums ir stājies likumīgā spēkā, sākas soda izciešanas laiks un notiesātajai personai ir obligāti jāpilda noteiktais sods un ar to uzliktie pienākumi. Apsūdzētais izvairoties no tiesību ierobežošanas soda izciešanas apdraudējis jurisdikcijas intereses sprieduma izpildē. /pers. A/ būdams informēts par nolēmumā noteikto papildsodu – transportlīdzekļu tiesību atņemšana, izvairījies no tā izpildes.
[4.2] Pārbaudot /pers. A/ personu raksturojošos datus konstatējams, ka viņš agrāk sodīts sešas reizes.
2012.gada 13.oktobrī pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas ar piespiedu darbu uz 80 stundām un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību

atņemšanu uz 4 gadiem.

2012.gada 3.decembrī pēc Krimināllikuma 312.panta un 262.panta otrās daļas, sods noteikts piespiedu darbs uz 200 stundām un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz 5 gadiem.

2015.gada 9.jūnijā pēc Krimināllikuma 312.panta un 262.panta otrās daļas, sods noteikts piespiedu darbs uz 280 stundām un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz 5 gadiem.

2016.gada 27.jūlijā pēc Krimināllikuma 312.panta, sods noteikts īslaicīga brīvības atņemšana uz 2 mēnešiem 15 dienām un pievienots neizciestais papildsods transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz 4 gadiem.

2021.gada 15.martā pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas par divu noziegumu izdarīšanu, sods noteikts sabiedriskais darbs uz 280 stundām un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz 6 gadiem.

2022.gada 17.novembrī pēc Krimināllikuma 312.panta otrās daļas, sods noteikts sabiedriskais darbs uz 190 stundām un pievienots neizciestais papildsods transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz 4 gadiem 2 mēnešiem 15 dienām.

Tiesa secina, ka /pers. A/ sodu sabiedriskais darbs izcietis, bet jaunu noziedzīgo nodarījumu izdarījis neizciesta papildsoda laikā.

Tiesas sēdē /pers. A/ norādīja, ka nav precējies, apgādībā nepilngadīgas personas nav. Strādā SIA "/nosaukums A/", ikmēneša ienākumi ap 800 *euro*. Noziedzīgo nodarījumu izdarījis, jo vajadzējis nokļūt darbā, kas atrodas ap 11 km no mājām.

[4.3] Krimināllikuma 46.panta ceturtā daļa nosaka, ka brīvības atņemšanas sodu par mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Izvērtējot apsūdzētā /pers. A/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu – mazāk smags noziegums, kā arī ņemot vērā apsūdzētā personību raksturojošos datus sprieduma [4.2] punktā, tiesa atzīst, ka /pers. A/ piemērojamais sods, kas vislabāk sasniegtu soda mērķi konkrētajā gadījumā būtu īslaicīga brīvības atņemšana.

Tiesa secina, ka pēdējās divās sodāmībās piemērotais sabiedriskais darbs tuvu maksimālam apmēram nespēja atturēt /pers. A/ no jauna noziedzīga nodarījuma izdarīšanas, nelika izvērtēt savu rīcību un sakārtot ikdienas gaitas tā, lai netiktu piemērota krimināltiesiska represija. Apsūdzētajam nav izveidojusies kritiska attieksme pret savu rīcību.

Nosakot soda veidu, tiesa ņem vērā arī Augstākās tiesas nolēmumos izteiktās atziņas, ka nesamērīgi mīksta soda noteikšana, nesasniegs soda mērķi – sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, jo šādā gadījumā vainīgā persona netiks pakļauta soda piespiedu ietekmei un ar to saistītajiem ierobežojumiem tādā mērā, kas atbilstu izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturam un radītajam kaitējumam. Šādas situācijas neveicina arī soda prevencijas uzdevuma izpildi, jo nenostiprina ne vainīgās personas, ne citu personu pārliecību par nepieciešamību pildīt likumus un atturēties no noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas (*Augstākās tiesas Senāta 2011.gada 8.jūnija lēmumu lietā Nr.SKK-24/2011, Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2014.gada 30.septembra lēmumu lietā Nr.SKK-306/2014*).

Tāpēc tiesa atzīst, ka šajā gadījumā tikai bargākais soda veids spēs sasniegt Krimināllikuma 35.panta otrā daļā noteikto soda mērķi.

[5] Tiesa nosakot soda mēru ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus, kā to nosaka Krimināllikuma 46.panta trešā daļa.

Tāpat pie soda mēra noteikšanas ņemams vērā tas, ka apsūdzētais ir izmantojis Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto personu, lai sekmētu krimināltiesisko attiecību noregulējumu, kas izpaudies vienkāršāka procesa veida izvēlē.

Par /pers. A/ atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu, tiesa atzīst to, ka viņš izdarītā noziedzīgā nodarījumā vaļsirdīgi atzinies un nožēlo izdarīto.

Par /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 1. punktu tiesa atzīst to, ka izdarītais noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu, jo noziegums izdarīts neizciesta papildsoda laikā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 27.pantu noziedzīga nodarījuma recidīvu veido personas izdarīts jauns tīšs noziedzīgs nodarījums pēc šīs personas notiesāšanas par agrāk izdarītu tīšu noziedzīgu nodarījumu, ja sodāmība par to jaunā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdī nav noņemta vai nav dzēsta likumā noteiktajā kārtībā. Notiesātais Krimināllikuma 27.panta izpratnē ir ne vien persona, kas izcieš tiesas noteikto sodu, bet arī persona, kurai sods piemērots prokurora priekšrakstā par sodu (*Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2016.gada 19.augusta lēmums lietā Nr.SKK-336/2016, krimināllietas Nr.11590005514*).

Tiesa ņem vērā arī, ka saskaņā ar Augstākās tiesas kopsapulces 2008.gada 25.aprīļa konferencē "Sodu piemērošanas politika" pieņemtā lēmuma 15. un 16.punktā pausto atzinumu atbildību pastiprinošo apstākļu esamība ir pamats bargāka soda piemērošanai salīdzinājumā ar sodu, kāds būtu piespriežams, šādus apstākļus nekonstatējot, un atbildību pastiprinošo apstākļu esamība pati par sevi liedz tiesai noteikt panta sankcijā paredzēto minimālo sodu.

Tā kā apsūdzētam konstatēts viens atbildību mīkstinošs apstāklis un viens atbildību pastiprinošs apstāklis, tad tiesa uzskata, ka ņemot vērā panta sankcijā paredzēto maksimālo robežu – brīvības atņemšana līdz vienam gadam, īslaicīgās brīvības atņemšanas sods /pers. A/ nosakāms tuvu panta sankcijas minimālam apmēram, īslaicīgas brīvības atņemšanas veidā uz 2 (diviem) mēnešiem.

[6] Ar Kurzemes rajona tiesas 2023. gada 10. janvāra lēmumu /pers. A/ noteikts galīgais sods, pēc Dienvidkurzemes prokuratūras 2022.gada 17.novembra prokurora priekšraksta par sodu un Kurzemes rajona tiesas 2021.gada 15.marta sprieduma, saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu noteikts sabiedriskais darbs 190 stundas, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 gadiem 2 mēnešiem 15 dienām.

Lēmums stājies spēkā 2023. gada 21. janvārī.

Sabiedrisko darbu /pers. A/ izcietis 2023. gada 7. martā.

Papildsodu - transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana /pers. A/ turpina izciest no lēmuma spēkā stāšanās dienas 2023.gada 21.janvāra.

Ņemot vērā aizturēšanā pavadīto laiku 2024. gada 4.jūlijā, /pers. A/ izcietis papildsodu 1 gads 8 mēneši 26 dienas.

Krimināllikuma 51.panta pirmā daļa nosaka, ka, ja notiesātais pēc sprieduma spēkā stāšanās, bet pirms pilnīgas soda izciešanas izdarījis jaunu noziedzīgu nodarījumu, tiesa jaunajā spriedumā noteiktajam sodam pilnīgi vai daļēji pievieno sodu, kas nav izciests pēc iepriekšējā sprieduma.

Tādējādi /pers. A/ šajā lietā noteiktajam sodam pilnībā pievienojams neizciestais papildsods transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz 2 gadiem 5 mēnešiem 20 dienām.

[7] Saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta ceturto un piekto daļu īslaicīgās brīvības atņemšanas soda izciešanas termiņā ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku no 2024. gada 4.jūlija plkst.18.40 līdz plkst.19.50, kas atbilst 1 (vienai) īslaicīgās brīvības atņemšanas dienai.

[8] /pers. A/ pirmstiesas kriminālprocesā drošības līdzeklis nav piemērots. Tiesa nesaskata nepieciešamību apsūdzētam piemērot drošības līdzekli taisot spriedumu.

[9] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 134.panta otro daļu disku ar video ierakstiem atzīt par dokumentu, kurā saturiski fiksētā informācija ir izmantojama kā pierādījums. Līdz ar to, tas atstājams krimināllietas materiālos.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511.-514., 520., 524., 528.-530.pantu tiesa

nosprieda

/pers. A/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā pēc Krimināllikuma 312. panta otrās daļas un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu tiesas noteiktajam sodam pilnībā pievienot neizciesto papildsodu pēc Kurzemes rajona tiesas 2023. gada 10. janvāra lēmuma, un galīgo sodu /pers. A/ noteikt īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 (diviem) gadiem 5 (pieciem) mēnešiem 20 (divdesmit) dienām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta ceturto un piekto daļu īslaicīgās brīvības atņemšanas soda izciešanas termiņā ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku no 2024. gada 4.jūlija plkst.18.40 līdz plkst.19.50, kas atbilst 1 (vienai) īslaicīgās brīvības atņemšanas dienai.

Disku ar video ierakstiem glabāt krimināllietas materiālos.

Spriedumu var pārsūdzēt un protestēt 10 dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, sūdzību vai protestu iesniedzot Kurzemes rajona tiesā.

Tiesnese A.Eglija